

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ పంచమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచమః సర్గః ॥

రాజ్ఞోఽనురోధేన సీతాసహితాయ శ్రీరామాయ
వసిష్ఠకర్తృకముపవాసవ్రతదీక్షాదానం వసిష్ఠేన రాజానం ప్రతి వృత్తస్యాస్య
నివేదనం రాజ్ఞః స్వాంతఃపురే ప్రవేశః

సందిశ్య రామం నృపతిః శ్వోభావిన్యభిషేచనే |
పురోహితం సమాహవాయ వసిష్ఠమిదమబ్రవీత్ || 2.5.1 ||

గచ్ఛోపవాసం కాకుత్స్థం కారయాద్య తపోధన |
శ్రేయసే రాజ్యలాభాయ వధ్వా సహ యతవ్రత || 2.5.2 ||

తథేతి చ స రాజానముక్త్వా వేదవిదాం వరః |
స్వయం వసిష్ఠో భగవాన్ యయౌ రామనివేశనం || 2.5.3 ||

ఉపవాసయితుం వీరం మంత్రవిన్మంత్రకోవిదం |
బ్రాహ్మ్యం రథవరం యుక్తమాస్థాయ సుధృతవ్రతః || 2.5.4 ||

స రామభవనం ప్రాప్య పాండురాభ్రఘనప్రభం |
తిస్రః కక్ష్యా రథేనైవ వివేశ మునిసత్తమః || 2.5.5 ||

తమాగతమృషిం రామస్త్వరన్నివ ససంభ్రమం |
మానయిష్యన్ స మానార్హం నిశ్చక్రామ నివేశనాత్ || 2.5.6 ||

అభ్యేత్య త్వరమాణోఽథ రథాభ్యాశం మనీషిణః |
తతోఽవతారయామాస పరిగృహ్య రథాత్ స్వయం || 2.5.7 ||

స చైనం ప్రశితం దృష్ట్వా సంభాష్యాభిప్రసాద్య చ |
ప్రియార్థం హర్షయన్ రామమిత్యువాచ పురోహితః || 2.5.8 ||

ప్రసన్నస్తే పితా రామ యత్త్వం రాజ్యమవాప్స్యసి |
ఉపవాసం భవానద్య కరోతు సహ సీతయా || 2.5.9 ||

ప్రాతస్తామభిషేక్తా హి యౌవరాజ్యే నరాధిపః |
పితా దశరథః ప్రీత్యా యయాతిం నహుషో యథా || 2.5.10 ||

ఇత్యుక్త్వా స తదా రామముపవాసం యతవ్రతః |
మంత్రవత్ కారయామాస వైదేహ్య సహితం శుచిః || 2.5.11 ||

తతో యథావద్ రామేణ స రాజ్ఞో గురురర్చితః |
అభ్యనుజ్ఞాప్య కాకుత్స్థం యయౌ రామనివేశనాత్ || 2.5.12 ||

సుహద్భిస్తత్ర రామోఽపి సహసీనః ప్రియంవదైః |
సభాజితో వివేశాథ తాననుజ్ఞాప్య సర్వశః || 2.5.13 ||

హృష్టనారీనరయుతం రామవేశ్మ తదా బభౌ |
యథా మత్తద్విజగణం ప్రపుల్లనలీనం సరః || 2.5.14 ||

స రాజభవనప్రఖ్యాత్ తస్మాద్ రామనివేశనాత్ |
నిర్గత్య దదృశే మార్గం వసిష్ఠో జనసంవృతం || 2.5.15 ||

వృందవృందైరయోధ్యాయాం రాజమార్గాః సమంతతః |
బభూవురభిసంబాధాః కుతూహలజనైర్వృతాః || 2.5.16 ||

జనవృందోర్మిసంఘర్షహర్షస్వనవృతస్తదా |
బభూవ రాజమార్గస్య సాగరస్యేవ నిఃస్వనః || 2.5.17 ||

సిక్తసమ్మృష్టరథ్యా హి తథా చ వనమాలినీ |
ఆసీదయోధ్యా తదహః సముచ్చితగృహధ్వజా || 2.5.18 ||

తదా హ్యయోధ్యానిలయః సస్త్రిబాలాకులో జనః |
రామాభిషేకమాకాంక్షన్నాకాంక్షన్నదయం రవేః || 2.5.19 ||

ప్రజాలంకారభూతం చ
జనస్యానందవర్ధనం |
ఉత్సుకోఽభూజనో ద్రష్టుం
తమయోధ్యామహోత్సవం || 2.5.20 ||

ఏవం తజ్జనసంబాధం రాజమార్గం పురోహితః |
వ్యూహన్నివ జనౌఘం తం శనై రాజకులం యయౌ || 2.5.21 ||

సితాభ్రశిఖరప్రఖ్యం ప్రాసాదమధిరుహ్య చ |
సమీయాయ నరేంద్రేణ శక్రేణేవ బృహస్పతిః || 2.5.22 ||

తమాగతమభిప్రేక్ష్య హిత్వా రాజాసనం నృపః |
పప్రచ్ఛ స్వమతం తస్మై కృతమిత్యభివేదయత్ || 2.5.23 ||

తేన చైవ తదా తుల్యం సహాసీనాః సభాసదః |
ఆసనేభ్యః సముత్తస్థుః పూజయంతః పురోహితం || 2.5.24 ||

గురుణా త్వభ్యనుజ్ఞాతో మనుజౌఘం విస్సృజ్య తం |
వివేశాంతఃపురం రాజా సింహో గిరిగుహామివ || 2.5.25 ||

తదగ్ర్యవేషప్రమదాజనాకులం
మహేంద్రవేశ్మప్రతిమం నివేశనం |

వ్యదీపయంశ్చారు వివేశ పార్థివః

శశీవ తారాగణసంకులం నభః || 2.5.26 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే పంచమః సర్గః ||